

AARHUS

A. Hertzums Vej 2
Postboks 5134
8000 Aarhus C
aarhus@socialeretshjaelp.dk

KØBENHAVN

Bragesgade 10, 2. sal
Postboks 585
2200 KBH N
kbh@socialeretshjaelp.dk

KONTAKTOPLYSNINGER

www.socialeretshjaelp.dk
CVR-nr.: 30403258
Telefon: 70 22 93 30

Den offentlige støttede frivillige gældsrådgivning – på rette vej

Hos Den Sociale Retshjælps Fond sættes der stor pris på, at man igen har afsat midler til den offentlige gældsrådgivning i satspuljeaftalen på socialområdet for år 2016. Yderligere bifalder vi, at der samtidig iværksættes en undersøgelse af modeller for gældsrådgivning målrettet socialt udsatte borgere og overgældssatte borgere generelt, herunder mulighederne for en varig forankring. En sådan varig forankring af det gratis gældsrådgivningstilbud er noget, som DSRF i mange år har efterspurgt, og vi tillader os derfor at komme med et par forslag til, hvad det ville være værd at kigge på i denne forbindelse.

DSRF finder det vigtigt, at næste skridt bliver at sikre en ensartet, gennemsigtig og kvalificeret offentligt støttet gældsrådgivningsordning, som man ser det med den offentligt støttede retshjælp. Vores forslag er derfor også, at man fra politisk side fortsætter de gode tanker og samler alle relevante parter såsom gældsrådgivningsorganisationerne, embedsmænd og andre relevante fagfolk til en diskussion om, hvordan vi sammen bedst muligt sikrer, at vi får mest kvalificeret gældsrådgivning for pengene, herunder hvad denne rådgivning som minimum skal indeholde, hvilke instanser der forestår den, og hvem den konkret er målrettet.

Den offentligt støttede gældsrådgivning

Den fremtidige model for gældsrådgivningen i Danmark bør være ambitiøs og tilgodese det ansvar, vi som samfund har for at samle overgældssatte borgere op. Vores 8 års erfaring på gældsområdet har vist os, at det at få ryddet op i sin økonomi kan være et afgørende skridt på vejen mod en bedre tilværelse. Fra et retssikkerhedsperspektiv er det væsentligt, at også de mest udsatte borgere, som ikke har midlerne til at betale for privat gældsrådgivning, har adgang til denne hjælp. Derfor mener vi, at det bør være en statslig opgave at sikre borgerne adgang til gratis gældsrådgivning, som man ser det i vores nordiske nabolande. Udviklingen af en fælles model for kvalificeret gældsrådgivning i Danmark bør inddrage alle de aktører, som beskæftiger sig med området til dagligt, da disse må formodes at have viden om, hvad der fungerer, og hvad der ikke gør. Vores forslag er, at der afholdes et møde for alle relevante aktører og instanser, så man kan få en kvalificeret diskussion af omfanget af den offentlige gældsrådgivning og hvilke tiltag, som det i første omgang er vigtigt at få sat fokus på. Det er vigtigt, at man enes om nogle fælles krav på området og faste retningslinjer for, hvad den offentligt støttede gældsrådgivning skal indeholde.

Minimumskrav og målgruppe for gældsrådgivning

Man bør sætte sig nogle mål for en grundlæggende fælles standard for, hvilken rådgivning man kan forvente, når man som borger henvender sig til en af de offentligt støttede gældsrådgivningsorganisationer. Vores forslag er, at der som udgangspunkt ikke bør være forskel på rådgivningens substans organisationerne imellem, da vi finder det uhensigtsmæssigt, hvis borgerens retsstilling betinges af vedkommendes geografiske placering. Man skal dog huske, at der er særlige hensyn at tage i forhold til arbejdet med særligt udsatte borgere, da der typisk er flere forhold, som ligger til hinder for, at disse kan opnå de samme positive resultater ved gældsrådgivningen som øvrige borgere. Ofte er det ikke nok, at der findes gratis tilbud for denne gruppe borgere – det er også vigtigt, at disse gøres bekendt med disse tilbud og samtidigt får hjælp til at komme i kontakt med rådgiverne, da de ellers ikke får det gjort. Vi mener, at man fra start skal sikre opsøgende rådgivning på steder, hvor denne målgruppe færdes, og at man også kommer ud på Kriminalforsorgens institutioner, således at borgere, der ikke selv har mulighed for at opsøge hjælpen, stadig kan modtage denne.

I samme forbindelse bør man som på retshjælpsområdet, som varetages af Civilstyrelsen, sætte nogle rammer for, hvem den offentligt støttede gældsrådgivning henvender sig til, da betegnelsen 'socialt udsatte og overgældssatte borgere' spænder bredt i dag. Man kunne med fordel benytte sig af det system, som man kender fra den offentligt støttede retshjælp, hvor man opdeler efter en indtægtsgrænse.

AARHUS

A. Hertzums Vej 2
Postboks 5134
8000 Aarhus C
aarhus@socialeretshjaelp.dk

KØBENHAVN

Bragesgade 10, 2. sal
Postboks 585
2200 KBH N
kbh@socialeretshjaelp.dk

KONTAKTOPLYSNINGER

www.socialeretshjaelp.dk
CVR-nr.: 30403258
Telefon: 70 22 93 30

Formidling af rådgivningstilbud

En anden central opgave bliver at sikre, at borgerne orienteres om muligheden for gratis gældsrådgivning. Vi står i dag med det problem, at rigtig mange borgere, der enten er i risikogruppen eller allerede er overgældsset, ikke kender til det gratis gældsrådgivningstilbud. Derudover er vores erfaring desværre, at mange private såvel som offentlige ansatte, der arbejder med borgere, der kunne have gavn af denne gældsrådgivning, *heller* ikke kender til tilbuddet og derfor ikke henviser de pågældende borgere til gældsrådgivningsorganisationerne. Én af måderne, hvorpå oplysningen om tilbuddet kunne formidles til borgerne, er via relevante kanaler som fx offentlige inddrivelsesbreve, hvor borgeren samtidig tilbydes gratis gældsrådgivning til at håndtere kreditorkravet eller ved breve vedrørende fogedretterne med henblik på at klæde borgerne bedre på til, hvordan et fogedretsmøde foregår mv. Man bør derfor ved et indledende møde med relevante aktører også sikre, at man får udarbejdet en plan for, hvordan formidlingen af gældsrådgivningstilbuddet skal foregå, således at man ikke står i en situation, hvor vi sammen har skabt en stærk offentlig gældsrådgivningsordning, men hvor et fåtal af borgerne ved, at de kan få hjælp, og hvilken hjælp de kan få.

Man kan samtidig overveje muligheden for at etablere faste henvisningsordninger i "systemet", så borgerne via relevante offentlige og private instanser har muligheden for at blive visiteret til en gældsrådgivningsorganisation. Yderligere kan gældsrådgivningsorganisationerne indgå et trekantssamarbejde med fx kommunernes eller boligforeningernes gældsrådgivningstilbud for at sikre borgeren en helhedsorienteret indsats.

Juridiske udfordringer

Som praktiserende gældsrådgivningsorganisation møder man mange udfordringer i forhold til lovgivningen. Det er vigtigt, at de juridiske rammer understøtter gældsrådgivningsarbejdet, så de to ikke spænder ben for hinanden, men derimod kan supplere hinanden i kampen mod overgældssætningen. Et eksempel på, hvordan de juridiske bestemmelser på området kan virke uhensigtsmæssige, er fx i forbindelse med *gældssanering*. Socialt udsatte borgere lever meget sjældent op til betingelserne for gældssanering, selvom de oftest ingen mulighed har for at betale deres gæld tilbage. Et andet eksempel er, at mens nogle offentlige kreditorer (fx SKAT) arbejder med et minimumsbeløb, som borgeren skal have til rådighed for at kunne leve, er dette ikke tilfældet ved øvrige offentlige og samtlige private kreditorer. Dette er blot *to* eksempler ud af alt for mange på, hvordan lovgivningen modarbejder den gældsrådgivning, som henvender sig til overgældssatte borgere og socialt udsatte.

Hvad ønsker vi?

DSRFs (jule)ønske til jer politikere er derfor, at I vil være med til at sikre, at man denne gang sætter sig sammen med relevante aktører for at diskutere, hvordan den offentlige gældsrådgivning i Danmark skal se ud i fremtiden. Som en af de mest erfarne aktører på gældsrådgivningsområdet, har DSRF igennem årene udviklet og effektiviseret arbejdsværktøjer, retningslinjer, etiske regler m.v. i samarbejde med relevante fagfolk, som vi selvfølgelig stiller til rådighed som inspiration, og som kan eftersendes, hvis det ønskes. Vi indgår desuden meget gerne i en dialog om, hvordan den offentligt støttede gældsrådgivning bør se ud. Det vigtigste for os er, at I politikere vil være med til at tage det første spadestik og samle de aktører, som ønsker en gangbar gældsrådgivningsordning.

De venligste hilsner
Sandy Madar
Direktør